

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Fiók SIMC I. F. ház a város-
házával szemben

HIRDETMÉNYEK.

Előzetes pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemény: ide intézendők

Aránytalan levelek csak ismert kezektől
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponta, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Ha egyben házhoz hordva vagy vitára küldve:	
Egész évre	10 frt —
Félévre	5 frt —
Negyedévre	2 frt 50
Egy hóra	1 frt —

Hirdetési díj:

Or-hasábpetsitor egyszeri beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 20 kr
Nyilvánt. 4 hasábpetsitorért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Szombat, augusztus 29.

166. szám

Debreczen, aug. 29.

A közegészségügyre az illetékes kormánykörökben egy idő óta kiváló figyelem fordítottatik, a minek, tekintve az egészségügy kiszámíthatatlan fontosságát, a közjólétnek minden barátja méltán örvendhet. Ezt az örvenletes fordulatot annál nagyobb megnyugvással fogadjuk, mert éppen az egész éügy volt az egyetlen, a melynek érdekében hosszú időn át nem gyakoroltattott olatfőn a megfelelő felügyelet és ellenőrködés: a törvény rendelkezéseinek végrehajtására utalt közigazgatási közegek fölött. Most már egészen másképen áll a dolog. A kormány minden lehető módon biztosítékot kíván szerezni az iránt, hogy a municipális közigazgatás megteszi a reá várakozó teendőket, másfelől pedig a tudomány fejlesztése, gyakorlati érintkezések s egyéb alkalmas eszközök útján előmozdítani iparkodik a viszonyok progresszív javulását és fejlődését. Ennek tulajdonítható aztán, hogy közegészségügyi tekintetben többféle jelentékeny reform lett életbeléptetve aránylag rövid idő alatt és hogy ez irányban csaknem folytonos a tevékenység. Itt jött létre az egészségügyi felügyelők intézménye, így támadt a rendelkezés, hogy az egészségügy a népiskolákban kötelezőleg taníttassék, így tűzettek és tűzetnek ki pályadíjak az egészségügyet érdeklő gyakorlati kérdések megfirtására. Azon eszközök sorában, melyek a közegészségügyi állapot javítására irányulnak, érlekes és eredményében sokat ígérő a Budapesten tervezett országos közegészségügyi kongresszus, mely a legégetőbb és legkiemelkedőbb kérdések tárgyalását tűzte ki működését programjával.

Ezen tanácskozási tárgyak egyike a nagy gyermekhalandóság, mely egészségügyi viszonyainknak annyiféle kalamitásai között is a legfájóbb oldalát képezi. Nem szükséges bizonyítgatnunk, mennyire aktualisnak tartjuk ezt a kérdést ma Magyarországnak nemesak közegés-

ségi, hanem népességi érdekeire nézve és azzal összeköttetésben államiságunk biztosításának, közgazdasági gyarapodásunknak és kulturális fejlődésünknek nagy horderejű ügyeire vonatkozólag is. Mert míg egyrésztől bebizonyodott sarkigazságot képez azon tény, hogy az állam lehet csak kívül tekintélyes, belül erőteljes, gazdag és a műveltségben folyton haladó, a melynek ép, erős, egészséges és számban nem pusztuló, hanem szaporodó népe van: addig másrésztől ezen axiómával szemben áll az a megdöbbentő tény, hogy Magyarország népe nem szaporodik, hanem fogy, és fontolóra véve a gyermekhalandóság túlyomóan nagy és a statisztika természeti törvényeivel összeütköző arányát, előtünk áll az a saját fönntartásunk érdekébe vágó földadat és köteleesség, hogy ezen ország népét és a magyar fajt az elpusztulástól meg kell menteni.

A pusztulás okait és gyógyszereit fölkeresni földadata első sorban a tudomány és szakhivatás embereinek, az orvosi karnak, tehát az orsz. közegészségügyi kongresszusnak is egyik legfőbb földadata e pontra vonatkozik. Azonban meg kell jegyezni, hogy mi pusztán ettől nem várhatunk teljes eredményt; mert nem szabad figyelmen kívül hagyunk, hogy közegészségügyi állapotunk kalamitásai ezek sorában a nagymérvű gyermekhalandóság is nem kizárólag és szorosabb értelemben egészségügyi és orvosrendőri motívumokban sarkálnak. Az egészségügyi állapot kedvezőtlenységének előidézésében része van a nép szegénységének és a műveltség hiányának is. Ezek ellenében aztán hiában keresnénk arkánnumot a hygienia és a közegészségügyi törvényhozás eszközeinek tárházában. Itt egyéb tényezők közreműködésére van szükség: a humanizmus tevékenységére és a népnevelésre. E kettőnek szövetsége célirányos es lelkiismeretes hatósági működés-el képes lesz csak a nagy és veszedelmes ellenség, a népesség pusztulása fölött diadalmaskodni; ezek nélkül

amit az orvosok végeznek és a mit az orsz. közegészségügyi kongresszus produkálni fog, csak félmunka és problematikus siker.

A népvédelés hazánkban öröndetes fejlődésben van és már ma eléggé megerősödött arra, hogy a közegészségügyi érdek szolgálatára legyen. Azonban igen sok kívánni való van még nálunk a humanitárius irány működésében. Ez nagyon nehezen bír föllendülni. Emberbaráti intézmények, mint lelenczházak, gyermekmenedékhelyek ma még oly gyéren vannak, hogy e tekintetben igazán égető szükség áll fön. Itt már aztán a társadalomnak kell megmozdulni és tevékenykedni. Azért az orsz. közegészségügyi kongresszus pendantjával nagyon szívesen látnánk a központban egy humanitárius szélű és irányu mozgalmat.

Az udvar Budapesten. A budai királyi palota várkapitánysága már megkapta a fővármesteri hivataltól az utasítást, hogy a várpalota összes helyiségeit az októberi ünnepekre elkészítse és készen tartsa. Ö Felsője a király szeptember 11-én Klagenfurtból Marburgon, Pragerhofen, Barscon át öt napi tartózkodásra Pozsegába megy. Eredetileg úgy volt elhatározva, hogy Daruvárig a király az új szárnyvonat használja, mivel azonban az utóbbi napokban a daruvári vonatrészen nagy gátcsuszamlások történtek, a minek következtében a vonalrészében nem vehető, a király csupán Daruvár előtt fekvő egyik állomásig fog a vasuton utazni és onnet 5 órai kocsiuton megy Pozsegába. A hadgyakorlatok csak szeptember 14-én veszik kezdetüket, mindamallett ő felsője szept. 12 és 13-án nem fogad küldötteket; e két napot teljesen a pihenésnek szánta. Az uralkodó szeptember 16-án Bródun, Vukovaron és Szabadkán át érkezik Budapestre. Ö felsője a királyné szeptember 20-án nyolc napi tartózkodásra és kizárólag az országos kiállítás látogatására Mária Valeria főhercegnővel Budapestre érkezik és csakis a kiállítás beható megtekintése után megy ki Gödöllőre.

Id. gróf Ráday Gedeon A mai hivatalos lap e kir. kéziratot közli: Honvédelmi magyar miniszterem előterjesztésére, idős

folytatni. Sok dadogás közt végre előállt vele Fehér ur.

Somogyi Jenő komoran, szótlan hallgatta. Oly váratlanul érte a csapás, hogy egészen elhült s nem tudott rá felelni.

Egy darabig nem bírta elhinni, hogy valóság a mit hall.

Beszélhetek Olgával? — kérdezte megdöbbenve.

Aztán fölhagyott ezzel a szándékkal. Mire való volna még egyszer találkozniok? Hogy kiöntse azt a keserűséget, mely szívét elborítja. Minek? Egy fiatal leány pillanatnyi szeszélye volt, a mit ő szerelmének gondolt. Minek a miatt most szemrehányásokat tenni?

Még jobb, hogy a házasság előtt történt e változás. Halát adhat, hogy nem járt úgy Olgával is, mint az első feleségével.

A nőknél nincs szerencsém, anyai bizonyos, — mormogta keserűen.

Jó lesz nem próbálkozni tovább.

Novemberben elutazott Olaszországba. Egészsége megrendült néhány hónap óta s nem bír szapulni valami lázas izgatottságtól, mely ellen nem használt semmi szer. Az orvosok légváltotást tanácsoltak s maga is érezte, hogy a távolság legjobb gyógyszer lesz az ő számára.

Fiát magával vitte; de a kis leánnyal mit csináljon? Az sokkal kisebb, hogysem női gondviselés nélkül el lehetne. Egy idő óta szegényke betegeskedik is. Nem viheti semmikép magával.

De kire bizza? Nincs senkije. Egy öreg nényje, vén kisasszony, kihez a szükség kényszerítette folyamodni, duzzogva fejezte ki csodálkozását. Hisz ott a gyermek édesanyja, miért nem hagyják anyjánál?

Ah, igaz, miért nem hagyják anyjánál?

Debreczeni Ellenőr" tárczája.

Olga.

Elbeszélés.

Írta: Vértesi Arnold.

A lázas, kínos vergődés, melylyel viszonyt megígért, a mit elvesztett, nem azt mutatta, mintha közönyösök volnának reája nézve férje és gyermekei. Kétségbeesetten ragadta meg a fiatal leány kezét: — Ne tartszton a kárhozatba. Csak gyermekeim miatt remegek. Mi lesz belőlük nélkülem? Es mi lesz én belőlem nélkülek? A kis leányt nekem kellene itélni a törvénynek is. Es még attól is megfosztottak. Mind a kettőt elveszik.

Tördőfés gyánant járta át a kétségbeesett asszonynak minden szava a fiatal leány szívére. Hogyan vigasztalhatta volna meg az anyát? Jenő bizonyára nem egyez belé, hogy a gyermekeket átengedjék neki?

De hát istenem! hogyan segítsenek? Kézelt tördelve, könybe borult szemével zavartan tekintett Olga a szerencsétlen asszonyra.

— Oh ha ön nagylelkű volna, ha lemondana róla! — szólt az hevesen. — Akkor visszatérne hozzám és újra boldogok lennénk mindnyájan.

Olga halászapadon, tántorgó lábakkal támaszkodott egy fához. Szíve elszorult, mintha dobogása is elállt volna. Igen, ha ő lemondana, Jenő visszatérne első hitveséhez visszatérne köteletségéhez.

Valami kimondhatatlan vonzót és csábító talált a fiatal lélek ez önfeláldozásban. A fájdalom közepette is fölmagasztalta e nagylelkű elhatározás. A mártírok elszánt sága ragyogott szemeiben.

gróf Ráday Gedeon belügyminiszteri volt osztálytanácsost, a miniszteri tanácsosi cím és jelleg díjmentes adományozása mellett. I. osztályú osztálytanácsos az említett honvédelmi miniszteriumhoz kinevezem. Kelt Kremsierben, 1885. évi Augusztus hó 25-én. Ferencz József, s. k. Br. Fejérváry Géza, s. k.

Ordódy Pál

Mélyen elszomorító hirt hoztak tegnap a fővárosi lapok: Ordódy Pál a volt közlekedési miniszter, kinevezett főrendiházi tag meghalt.

Ordódy Pált a jellem tette nagygyá. Közel négy évtizedes közpályáját a kötelességteljesítés, ugy a mit azt ő felfogta és gyakorolta, nagy és ritka erény. Egyéni érdekek teljes mellőzésével, önfeláldozással, a legteljesebb odaadással szolgálta a közügyet, mint a volt élete, melyre mindig büszkeséggel utalhatunk. A hol kötelességet kellett teljesíteni, mindig az első volt, önfeláldozásának és odaadásának jeltalmát soha sem kereste, sőt ta tehette, mindig kitért előre. Jelleme, önzetlensége és tisztasága minden párt és minden politikus tiszteletét és becsülését biztosította, hivatása odaadó gyakorlása, száz-ezrek szívét eltűrhethetlennül véste be emlékezetét.

Mélyen érezzük azt a veszteséget, mely halálával a közügyet érte, megfogott vele nemzetünk disze, de vigaszt nyujthat az a tudat, hogy egy diesteljes, feladatát betöltött pálya ért véget; oly pálya, a melynek sikerei közé tartoznak Ordódy Pál emlékezte élni fog, mert maradandót alkotott.

Ordódy Pál Bagotán (Komárommegyében), 1823-ban született. Édes atya, Ordódy Vince gazdag földbirtokos, édes anyja pedig Ghycozy Kálmán testvérhuga volt. Ordódy Pált igen gondos nevelésben részesítették és mint ifju nagy utazásokat tett külföldre. Különösen sokáig tartózkodott Franciaországban, a hol politikai tanulmányokkal foglalkozott. Hazajöve elnyerte az ügyvédi oklevelet és nemskára meggyéje főjegyzőjévé választották. Ez állásban a közbeesület annyira kinyerte, hogy az udvardi kerület rövid időre rá az 1848-iki országgyűlésre képviselőül küldte ki

A gyermek maga is mamájához kérezkedik. Egy idő óta gyakran emlegeti a mamát. A utcán találkoztak. A mama nagyon sirt és megcsókolta Emmikét. De azért nem haragszik apa? Ugy-e nem?

— Nem, nem, édes kis lányom, — felel az apa, mialatt szívében háborogva dul a keserűség és az utálat.

Az a hitvány asszony hát újra próbálgatja a közelédést? Míntán lelketlenül elhagyta gyermekeit, most megint a gyöngéd anyát akarja játszani?

Öszeharapott ajakkal, ökölbe szorított kézzel, dühösen járt föl-alá Somogyi Jenő. Eszébe jutott mindaz a szenvedés, mindaz a szegény, mit ez asszonynak köszönhetett. Szerette volna összeszagatni, mint a hogy ez a nő öszszetéppte az ő házasetének boldogságát.

De mialatt így lézasan föl-alá járt s gyorsan kergették egymást agyában a bosszús gondolatok, lassanként csillapulni kezdett fölfúrt vére. Nos ki tudja, hogy csakugyan képmutatás-e mindaz, mit az asszony most cselekszik?

A nő sziv szeszélyei oly kiszámíthatlanok. Ha annak az ártatlan, szenda fiatal leánynak is ugy változtak érzelmei mint a nyári felhők az égen; mennyivel inkább e heves természetű, ideges asszonynál. Miért ne ébredt volna most föl benne az anyai gyöngöesség?

S mikor e napokban az asszony ügyvéde meglátogatta Somogyi Jenőt, nem találta már őt oly elkeseredettnak. Félbeszakítás nélkül, csöndesen meghallgatta, hogy mit akar az ügyvéd.

(Vége köv.)

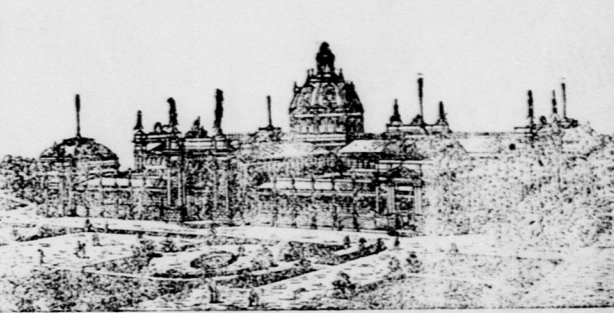

end. Püspök La-
év szeptember hó
zamu omibus vo-
menetrend szerint
Püspök Ladányból
reg. el 5 óra 58
ezik d. e. 8 óra 87
onat indul Ladány
or; Váradra érke-
r. Nagyváradról
d. u. 4 óra 40
este 7 óra 09
sz. omibus vo-
nyében. Tudomá-
mint a vidéki n.
rogató" című
akadályok miatt
zerint nem is fog
85. Aug. 29-én.
muel közvetítő és
y tisztességes pol-
cserében felevé-
lása biztosítottik.
hető a „Debr. El-
stika. Debreczen
ól 22-ig terjedő
törvényes fu 14,
léány 4, halva
; még pedig az
t élve törvényes
n fu 2, léány 2;
kath. egyházban
fu; törvénytelen
köztségben 2 tör-
cong. egyház-
ltal. Meghalt
ó 19, együtt 44,
2, izr. 3; egy-
kés között 14;
aróban) 1, tüdő-
Születések évi
6.6%, halálesseteké
Az Ischelben idő-
két helyig tagja
szidta a hagyó-
szebb párisi ka-
baj szolt végre
ny, nekem azért
apom lesz, mely
mulatba fogja ej-
szebb lesz? —
snője S. asszony
ekképen ki-
őség általános
nést fog kelteni
izet." S. asszony
Páris egyik első
ppal később egy
pporral behintett
meg a sétányon.
ó hölgyközönség
te a csinos kis
is elég feltűnő
velemmel várta a
Végre feltűnt a
nden szem feléje
sva rögtön látta
nyerte meg. —
volt a fején, en-
ban egyetlen di-
at pompázott. F.
rakatta föl a
zertisége mellett
S. asszony rö-
melyet a nyer-
szegények között
és arról, hogy
rékfüzők készí-
Mikorra jöjtek
ék! Hiszen meg-
ze!
ny krétát vett a
el felitta ajtajára
ette e hó végé-
gondelóm bizo-
nak itt azalatt
ek a változásról.
nyelni a sorso-
nyáron! Azért
tudják meg ok
ny tetszik...
an Black Alice
uffaló felé, kezé-
al, valamint az
ó levelével. L.
zte doigát, ment
maut és megírni
észére, hűvetelni
ézeshek alatt,
ésék barátjának
éd nagy döröm-
tötte, verte az
engőt szétszag-
iz van a szom-
ajtaját és ekkor
barátja rohant
kátor! Te ugyan
mitéle ócskasá-
yikamba?

Egyházközségi közgyűlés. A tegnapi délután és tegnap folytatott közgyűlésen a főiskolát illető ügy, továbbá egyes ek-
kák, lelkeseket, tanítókat érdeklő fele-
lő ügyek, kérvények intézettek el, me-
g vásárlási, eladási, cserre szerződések és
levelek. Dicsőfi József főiskolai könyvtár-
fizetése 200 forinttal felebb emeltetett. A Si-
2500 frtos ösztöndíj alapítvány ügyében
közgyűlés az örökösöknek megengedte, hogy
még be nem fizetett 16 ezer forintot 50/100
kir. állampapírrentében fizethessék le;
alapotvány kezelése és a stipendiumok ki-
atása iránt általok tett feltételeket azonban
fogadta el. Az akadémián az egyetemes
elölés történetét tanítását illetőleg elhatá-
rozott, hogy az négy évre felosztva tör-
el; az előadó tanár Géressy Kálmán lesz.
közgyűlés tegnap délután 1 órakor bezárott.
Révész Bálint püspök ur melg sza-
közönséget a jelenlevő tagoknak
magalmát, s kívánta, hogy a közgyűlés min-
tagját ugyanolyan buzgalom, odaadás
késítse. A jelenlevő jókívánságait és
szövegét az Elnökség iránt Szabó János
készenléti eszperes tolmácsolta.
Az almahelyi gyógyereje. Egy
ol orvos állítja, hogy a kályhán pirított
almahelyi füstje mellhajok ellen gyógyító ha-
sál bir. Ez lehetséges is, minthogy tudjuk,
gy kályhán melegen tartott kátrány gőze-
k beszívása tüdővészben szenvedőket is
gyógyított már. Másrészt könnyen belátható,
gy a gyógyszernek közvetlenül sokkal in-
bb lehet hatása a lélekzési szervekre, mintha
a gyomorán át kénytelen venni.
A város köntárhoz az 1886., 1887.
1888 dik évekből. szükségelt koczka a fejő,
gavios és terméskő szállítására a versenyár-
gálás ma tartatott meg a város háza nagy
mestermében. Három ajánlat érkezett be és
pedig: 1. Klein Jakabé Szolnokról, ki a
karozati bányákból a hirdetett kőnemeket
az előirányzott árért hajlandó szállítani;
2. a város kívánságára koczka és fejő-
ket ugyanazon árért a somosújfalui bányából,
melyből a fővárosban is alkalmaznak. — 2.
Reichmann Hermann helyből, a tokaji hideg-
dali kőből 1 köbméter kavicsot 7 ft 20 krért
1. terméskövet 6 „ 40 „
a koczkaok ezrért 300 frtért
a fejő „ 200 frtért
szállítja. 3. Fodor József, helyből, ki:
1 köbméter kavicsot 7 frtért
1. terméskövet 5 „ 64 krért
1 „ cyclopskővet 6 „ „
a koczkaok ezrért 290 „ „
a fejő „ 190 „ szállítja,
mintén a tokaji hidegaldali bányákból. Az
ajánlatok felett a tanács fog dönteni.
A kiállításra felrándulókat figyel-
meztetjük K o z m a t a Ferencz es. kir. ud-
vari fényképésznek lapunkban megjelent hir-
tetésére.
Hymen. Bernfeld Adolf bécsi keres-
kedő, a helybeli rabbinus fia, eljegyezte Schiff
Elená kisasszonyt, Schiff Gusztáv német-
kereskedő szép műveltségű leányát.
Debreczen az állatkivállításon. A
szept. 1 től 8-ig terjedő sertes-, és szept. 1 től
10-ig tartó szarvasmarha-, valamint az okt.
6 től 10-ig terjedő lókiállítás Debreczen
városa és gazdaközönsége épügy mint az
ipari czikké kiállításán, igen gazdagon lesz
képviseelve. A kiállítandó állatok kiválasztásai
az egyes polgárok nvájai és gulyákból esü-
tőkökön és ma délután ment végbe a váro-
sban „Epreskert“ nevű majorjában a város,
tanács és a törvényhatósági bizottság kebe-
leiből alakított küldöttség által, melynek
elnöke: Nánassy Ferencz, tagjai pedig: Raab

László gazd. tanácsnok, Koszorus Lajos
Debreczen város lötenyész. bizottságának
elnöke, Szücs Mihály város gazda, Jámbor
Ferencz, Polgáry András, Szőke István és
Tirzási György. Igen szép fekete és szőke
szőrű mindkét nembeli sertések, s gyönyörű
tenyészbikák és tehének válogattak ki az
egy-egy polgárok tulajdonát képező nyájából s
gulyákból. A város tulajdonát képező minta gu-
lyából is kijelöltettek már a felküldendő tenyész
bikák és tehének. A közel napokban fognak
taglaló bírálatt alá vétetni a debreczeni gaz-
dasági egyesület és városi lötenyész bizott-
sága által száma nézve a Tanács által meg-
határozott 10 db. kiállítandó tenyészlovak is
az egyes gazdaközönségtől. Ugy ezen, mint
a város tulajdonához tartozó új ütős fogatot
képező lovak és 4 db. szopos csikóval biró
kanczák alkalmas hely foglalás végett már
okt. 1-sején Budapestre fognak szállíttatni.
A „debreczeni lövészársulat“ disz-
lövészete ma reggel 8 órakor vette kezdetét
a nagyerdői polgári lövőházban a hazai
más lövész egyletek részéről ma délig csak
egynehány tag jelent meg. Holnap a lövészet
folytatatik esti 6-ig. Déliben pedig Pap György
nél nagy társaság lesz, melyre a jegyek
személyenkint 1 frtjával válthatók Weszter
István, Jóna Sámuel első és másod lövész
mestereknél vagy Papp György nagyerdői
védőlövészénél.
A „debreczeni kertész egyesület“
holnap d. u. 3 órakor a város háza nagyta-
nácstermében közgyűlést tart. Ugy halljuk,
hogy a tisztviselők egy része lemondani ké-
szül.
A tanító képességi vizsgák ered-
ménye melyek esütőkökön, pénteken és ma
mentek végbe, madélben hirdettetett ki. Vizs-
gára 20-an jelentek. Mind-n tantárgyból
letette a vizsgát és oklevelet nyert 11 tanító,
kik közül kettő u. m. Nagy József h. nánási
segéd tanító és Ferencz József kötegyáni
rendestanító jeles osztályzatunak nyilvánítt-
ott. Öten részleges vizsgát tettek. Kettő
megbukott, k ten pedig miután már többször
sikertelenül próbálkoztak meg, véglegesen
elutasítottak.
A debreczeniek Petőfi szobránál.
Azon vadvirágokból font szép koszorút, mely-
ről a „Budapesti kirándulás“ ról írott tudomá-
nyos emlékirat, este 9 órakor mikor Viseg.
rádól megérkezett a társaság Dr. Kardos
Samu ügyvéd helyezte el a Petőfi szoborra a
debreczeniek jelenlétében és nevében.
A hajdumegyei vasuti állomások-
hoz vezető utakhoz szükséges kőszállításra
hirdetett pályázat, mely aug. 17-én
tartatott meg, eredménytelen maradt, a meny-
nyiben a versenyzők mind-egyiké mintegy 5
ezer frttal többet kért a kitűzött összegnél.
Versenyztek volt: Fodor József és Reich-
mann Herman Debreczenből, Stra D. örök-
sök Budapestről, Juce Lajos és társa Nagy
váradról, Gláner József és végül Eibesitz.
Szept. 11-én új árlejtés fog tartatni, melyre
az ajánlatok szept. 8-ig beadandók.
A debreczeni evang. egyház ügyei. A
helybeli ev. ref. egyháztanács f. hó 30 dikan
d. e. 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart.
Szeptember h. 1-3 napján d. u. 3 órakor a
presbitérium nevelési szakbizottsága az árvák
felvétele ügyében; 2 dikan d. u. 3 órakor pe-
dig az iskolaszék tart ulást több rendbeli
előterjesztések és fontos iskolai ügyek végett
Szept. hó 1-sején d. e. 8 órakor iskolai
évet megnyitó isteni tisztelet tartati a nagy-
templomban, hol ez alkalommal az iskola
sz k tagjai is megjelenek.
Éjjeli kaland. Két sor kicsi villa,
mindenik előtt kerítés, kerítésen túl virágos-
kert, ide gyeplő, lombos fák, egész kis pa-
radisom. Kerub azonban nem áll lángpállossal
a kapufélen, hogy a bemenetelt tiltsa, sőt
fehér papírosat látunk gyakorta e kapukon s
a fehér papírosok határozott meghívást, „egy
két ablakos butorozott szoba“ elfoglalására,
mely egy vagy két ur számára minden órán
kiadó! Egy jó családbeli fiatal ember, ki
késő éjjel szokott ugyan hazajárni, mindaz-
által zöldből szereti tölteni a nyarat, szintén
olvasta és meghívókat s ugyancsak megörült,
midőn megtudta, hogy havi harmincz forin-
tért együtt élvezheti a várost és falut egy
elég csinos szobában, melybe konyhából
van a bejárás s melynek a kertre nyílnak az
ablakai. Még az nap beköltözött. Mikor lefi-
zete a 30 frtot, a kezébe adtak egy nagy kulcsot
„Nálunk egész falusiasan megy a dolog, —
mondták neki — a házimestert az ember a
zsebében hordja magával.“ megörült a falusi
rendnek s a kulcsot a nadrág csatjára tűg-
eszté hátul a kabátja alá. Reggeli három
órákor mikor a villa kapujához ért, nyulna
a kulcs után de biz a nem volt sehol.
A vasházmeister megszökött. Mit tehetett a
hűtlenül elhagyott ifjú? Keresztülmászott a
rácskerítésen, végigtámaszkodott a sötét kerten,
benyitott a konyhába s a konyhától jobbra
— ott volt az ő szobája. Benyit, bent „sűrű
sötét az éj“. Gyufát tapogatózva keres, de
nem talál, végre megbotlik valamiben; úgy
voltage vagy diván? ráfeküdt és félálmos u-
levetközött. Reggel nagy zajra ébred föl.
Négy-öt apró gyermek ugrál körülötte és
szájtátva bámulják. A szoba közepén egy
marcona tekintetű ur hálósípkában és hosz-
szuszáru pipával. Micsoda vakmerő invázió
ez? gondolja magában s föltápaszkodva rári-
val az idegenre: „Nem takarodik ki innen
gyermekivel? Nézzék csak, még aludni sem
hagyják az embert!“ A hálósípkás ur tekin-
tete még marconabb lesz s mely gondonka

hangon megszólal: „Befogod mindjárt a szá-
dat te pannahajda! Kivel beszélsz így? Az
ifjut erre elhagyja a türelmes s főlugrik, hogy
rende tanítsa a tolakodót, De hajh! mit lát?
Az egész más szoba, nem az a melyiket ki-
vett. „Uram kezdé ekkor töredelmes hangon,
és úgy látszik rossz helyre tévedtem.“ —
A környéken vettem ki egy szobát, de az éj-
jel kissé nehéz fölvettem bazu... a kapu-
kulcsomat elvesztettem... „S az én házamba
tetszet bemászni“ fejezte be mondatot a há-
sípikás ur, Kölesönös boosánat kérésekután a
fiatal ember felöltözött s mikor kívül volt a
házon, mely éjjiszálásul szolgált, szent es-
küvést tett, hogy jövőre mindig otthon lesz már
kapuzás előtt.
Szembekötödsi.
A város háza folyosójáról —
Szerkesztő ur kérem, egy botrányt
akarok megírni, — ezzel az érdekes hírrel
léptem ma a szerkesztő ur elé.
Botrány? felelt a szerkesztő ur, — azt
ugyan szeretik olvasni az emberek, — de
azért jobb, ha meg nem írja. Emberek szere-
pelnek benne?
— Hivatalnokok.
— Ne bántsa őket, kérem.
Egyáltalán már sokszor mondtam, hogy
soha senkit se bántunk.
— De ezzel az örökös mameiúksággal
végre is agyonütjük az olvasókat.
— Nagyon csalódik ha azt hiszi, hogy
„Debr. Ellenőr“ intelligens komoly
olvasói a sensációs dolgok után kapnak. —
Ott van kérem, a kremisri találkozás, a spa-
nyolországi kolera, a kulturgylet közgyűlése
a jogászok kongresszusa, a czár utazása sat-
az mind igen érdekes...
Stb. — Minek írjam tovább. Körülbelül
ilyen diskursus fejlődött ki köztem és a prin-
cipálísim között, míg végre nagy nehezen
megkaptam a beleegyezést, hogy megírhatom
a botrányt, de ha tudom tréfás alakban, a
a személyek e hallgatásával, főleg pedig úgy
hogy inkább adomának látszassék az egész
mint botrányuk.
Pedig vezércikket lehetett volna róla
írni.
Egyik Hatvan utcai háztulajdonos (a
nevet el kell hallgatnom) engedélyt kért,
hogy a háza zsindeyes fedelét (fájdalom
azt nem lehet elhallgatni, hogy még ilyen is
van a Nagy Hatvan utcán, vagy talán
még a Piaczon is) 100 zsindeyyel kifol-
doztathassa.
Megengedtetett.
A főkapitány ur (a nevet el kell hall-
gatnom) régi tapasztalatok után tudta, hogy
az ilyen földzásoknál mi minden szokott
történni, oda állította a ház elé „András“ gaz-
dát, hogy ügyeljen a zsindeyek számára, a
százdikánál tiltsa be a tovább zsindeyezést.
A hűséges András helyesen és ritka erélylyel
teljesítette a parancsot és a 102-ik zsindey-
nél: „Megállj“t kiáltott.
Hiába volt a gazda minden veszekedése
argumentálisa egyetlen egy szál zsindey se
verhettek fel többet.
Mit tegyen hát ilyen állapotban; egy
újabb kérvényt nyújt be, hogy rosszabb a
házfedele mint ő gondolta, azért engedjék
meg hogy 500 darabbal toldhassa ki; ezt is
megengedték neki.
A felügyelet most egyik alkapitányra
bizott (a nevet sajnálom) nem irhatom
ki) az alkapitány ur természetesen nem
örizte a zsindeyezést, és mikor harmadszor-
negyedszer megvizsgálta a háztetőt, már
akkor az egész ujonnan be volt zsindeyezve
Kötelességéhez hiven rögtön jelentést tett
egy városi tisztviselőnek. (De már ennek a
nevet szeretném kiírni, ha a szerkesztőm en-
gedné.)
Ez a tisztviselő állítólag moso-
lyogva, szemét hunyorgatva felelt (ismétlem
állítólag; ennek a nyomatékos szó-
nak a használatára tiszser is figyelmeztetett
a szerkesztő ur) Tehát így felelt: — Ujra
zsindeyelteti az egészet? Hm! Hm! —
Kapitány ur; ne lássa meg.
Ezt az épületes dolgot pedig azért
akartam mindenáron megírni, hogy elejét
vegyem annak, hogy ha valamelyik piaz
utcai házi urnak eszébe jutna, hogyros-
kadó házának zsindeyes tetőzetét ismét ja-
vittassa, földoztassa, — hát akkor is ilyen
szembekötödsit lehessen játszani.
Kiss Vitéz.
Feltétele szerkesztő es kiadó táptulajdonos
Mária si Arnold.
Debreczen, 1885. Augusztus 29.

FOGORVOS
Dr. DEAK
(ezelőtt Berlinben lovag Dr. Guérard udvari fog-
orvos és udvari tanácsos segédorvosa)
fog- és szájbetegségeket alaposan
gyógyít.
Olvass fogakat a legkínzóbb anyagokkal töm
(plombirok) — Egyes műfogakat és egész
fogsorokat a legújabb amerikai légnymatu
szerkezet szerint készít.
A fogók, vagy bármily lerakomány
által éktelelné vált fogakat megtisz-
títja.
A használhatatlanná lett fogakat és fog-
gyökereket eltávolítja.
Rendel: d. e. 9—12 és d. u. 2—5 óráig naponta.
DEBRECZEN, piac, Vecsei-ház (a „Bika“ szal-
loda és Nagy-Hatvan-utca közti soron.)
Dr. DEAK „antisepticuma“ (fogpor és száj-
viz) a fogak és szájür tisztántartására.
Ára 60 kr.
Főraktár: Göllt Nándor gyógyszerháza a
„Meváltóhoz“
Köszvényben szenvedőknek:
Kwizda Ferencz János, es. k. udvari
szállító és közgyógyász urnak Korneu-
burghan.
Azon helyzetben vagyok hogy köszvény
folyadék kipróbált: kitudó hatását ideggyen-
geség és rheumánál örömmel észleltem. Idős
sebb egyéneknél is tettem különböző kísérle-
teket és alkalmam volt különözös hatásáról
meggyőződést szerezni.
Tisztelettel Bobrofsky Antal.
gyakorló orvos.
Kapható minden gyógyszerháza. Fő-
széktüldési raktár: Korneuburgi közgyógy-
szertár.
Csalások akadályozása miatt ké-
retik a n. e. köö-öz-vel-nél mindig
Kwizda köszvényfolyadék (Gicht-fluid)
kerüi, és arra ügyelni, hogy minden
üveg egy vörös papírszalaggal, melyen
aláírásom és védjegyem van, el legyen látva.
Hirdetés.
A H. Vámos Pérc község tulajdonát
tevő mintegy 420 kat. hold területű ugy-
nevezett „Villongó“ pusztá, 150 hold
zöld ugarral, 10 hold dohánytermelési
engedélylyel együtt az 1886 év január
hó 1-étől számított 6 egymásután követ-
kező évre a folyó évi szeptember hó má-
sodik napján délutáni 3 órájakra meg-
tartandó nyilvános árverésen, a legtöbbet
igérőnek haszonbérbe adatni fog.
Kikiálási ár 1350 frt, bánompénz
ennek 10%-a; egy évi haszonbéri ös-
szeg erejéig biztosíték követeltetik. —
Az árverési feltételek többi pontjai az ár-
verés napján, eddig is az előjárásnál
megtudhatók.
Kelt H. Vámos Pércen 1885. aug. 28.
Kohutovich János Fagyal Imre
h. jegyző. főbíró.
Csődalatti kiárulás
beszerzési áron alul.
Vb. Mayer M. csődtömegéhez leltározott
férfi, női, gyermek cipők és eszímák Mayer
M. üzlethelyiségében (Piac u. Sinay féle
házban a Hungária mellett) mai naptól kezdve
a beszerzési áron alul kiárultatnak.
Debreczen 1885. augusztus 29.
Szabó Antal
tömeggondnok.
A bécsi wieden közkórház v. másod-
vosa dr. Mosztig egyet. tanár, operateur v.
aszistense
Dr. Balkányi Ede
orvos-sebész, szülész, szemész, női- és
gyermekgyógyász
Massaga a legújabb tudományos szabályok
szerint.
Rendel 8—9-ig és 2—3-ig
Lakik: Nagyvárad-utca 2082 a megye-
házzal szemben.
Ezen szövegem a k. vidéki községek felügyelőitől,
hogy műtememet előszeretettel használják a községi
székházban (szemben a k. Cseria épületével) felgytem át

Köszvényes
A k. vidéki községek felügyelőitől,
hogy műtememet előszeretettel használják a községi
székházban (szemben a k. Cseria épületével) felgytem át

